

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 172/2013-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. júna 2013 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a sudcov Ľubomíra Dobríka a Rudolfa Tkáčika v konaní o sťažnosti obchodnej spoločnosti F. s. r. o., D., zastúpenej obchodnou spoločnosťou U., s. r. o., Z., v mene ktorej koná advokát JUDr. M. H., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb 82/06, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti F. s. r. o. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb 82/06 p o r u š e n  e b o l i .

2. Okresnému súdu Zvolen p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb 82/06 konal bez zbytočných p r i e ť a h o v .

3. Obchodnej spoločnosti F. s. r. o. finančné zadostucinenie n e p r i z n  a v a .

4. Okresný súd Zvolen j e p o v i n ný uhradiť obchodnej spoločnosti F. s. r. o. trovy konania v sume 331,13 € (slovom tristotridsaťjeden eur a trinásť centov) na ucet jej právneho zástupcu obchodnej spoločnosti U. s. r. o., Z., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d  o v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. marca 2013 dorucna sťaznosť obchodnej spoločnosti F. s. r. o. (ďalej len „sťazovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných p r i e ť a h o v podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej zalezitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Okresným súdom Zvolen (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 12 Cb 82/06. Ústavný súd sťaznosť prijal na ďalšie konanie podľa č§ 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorsich predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uznesením č. k. III. ÚS 172/2013-9 zo 16. apríla 2013.

Napadnuté konanie bolo začaté na podklade návrhu obchodnej spoločnosti M., s. r. o. (ďalej len „navrhovateľka“), ktorým sa proti sťazovateľke domáha urcenia vlastníckeho práva k trom silaznym (senaznym) vežíam vrátane ich technologického zariadenia.

Sťažovateľka v sťažnosti podrobne opisuje úkony, ktorými sa pred podaním sťažnosti ústavnému súdu domáhala, aby konanie vo veci bolo vedené bez zbytočných prietahov, poukazujúc predovšetkým na ňou podávané sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Na základe uvedeného ustanovenia podala sťažovateľka vo veci sťažnosť z 18. decembra 2009, 24. januára 2011 a 13. novembra 2011. V odpovediach na uvedené sťažnosti predsedníčky okresného súdu konštatovali aj vznik zbytočných prietahov v napadnutom konaní. Podľa názoru sťažovateľky v súdnom konaní dochádza naďalej k vytváraniu zbytočných prietahov a i napriek trom odôvodneným sťažnostiam podaným predsedovi okresného súdu do podania sťažnosti ústavnému súdu k právoplatnému skončeniu konania nedošlo. Sťažovateľka preto v petite svojej sťažnosti žiada, aby ústavný súd vo svojom rozhodnutí vyslovil porušenie označených práv v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 12 Cb 82/06, prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných prietahov, sťažovateľke priznal „*finančné zadostučinenie vo výške 300,- EUR*“ a priznal jej úhradu trov právneho zastúpenia vo výške 331,13 €.

Okresný súd sa prostredníctvom svojej predsedníčky k doručenej sťažnosti vyjadril 9. mája 2013. Z vyjadrenia vyplýva, že dĺžka konania mala byť ovplyvnená dokazovaním vo veci na účely zistenia skutkového stavu, pričom konštatovala, že prietahy spôsobené okresným súdom zistené neboli. Poukázala na skutočnosť, že medzi účastníkmi konania je sporné, či predmet konania - silážne, resp. senážne veže - sú hnutelnými vecami alebo nehnuteľnými vecami, ako aj na obsah uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 43 Cob 149/10-252 z 25. augusta 2010, ktorým bol rozsudok okresného súdu č. k. 12 Cb 82/2006-234 z 10. februára 2010 vydaný vo veci zrušený a podľa ktorého na zodpovedanie otázky, či v danom prípade ide o hnutelné veci alebo nehnuteľnosti, malo byť okresnému súdu uložené nariadiť dokazovanie znalcom z odboru stavebníctva. Predsedníčka okresného súdu odvolávajúc sa na viazanosť okresného súdu uvedeným uznesením krajského súdu ďalej uviedla, že uznesením č. k. 12 Cb 82/2006-259 z 8. novembra 2010 okresný súd nariadil znalecké dokazovanie znaleckou organizáciou z odboru stavebníctva a následne nariadil znalecké dokazovanie aj znalcom z odboru strojárstva. Keďže znalecká organizácia z odboru stavebníctva jednoznačne nevedela

stanoviť, či ide o nehnuteľnosť, poukazujúc na znenie § 11 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o znalcoch“) okresný súd požiadal Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) ako kompetentný orgán, aby rozhodol o tom, či bude predmetný znalecký posudok vypracovaný znalcom z odboru stavebníctva alebo znalcom z odboru strojárstva. O uvedené mal okresný súd žiadať z dôvodu, že znaleckými posudkami nebolo ustálené, či predmetom konania sú hnutel'né veci alebo nehnuteľné veci. Predsedníčka okresného súdu tiež poukázala, že na uvedenom návrhu s'ťažovateľka trvala na pojednávaní 18. januára 2012 a okresný súd tento návrh akceptoval. Na dĺžku konania vplýva preto podľa jej názoru aj postup ministerstva, ktoré na výzvy okresného súdu nereaguje. Pri rozhodovaní o priet'ahoch v konaní napokon predsedníčka okresného súdu žiadala zohľadniť skutočnosť, že okresný súd vykonával vo veci úkony priebežne, dôkazy žiadané odporcom boli vykonávané, ako aj skutočnosť, že od 19. januára 2012 sa ministerstvo vo veci nevyjadrilo, čo bráni ďalšiemu postupu okresného súdu v konaní.

Právny zástupca s'ťažovateľky sa k stanovisku okresného súdu písomne nevyjadril, iba podaním z 15. mája 2013 oznámil, že netrvá na konaní verejného ústneho pojednávania.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde v danej veci upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd preskúmal postup okresného súdu a úkony, ktoré vo veci vykonal, prevereníím súdneho spisu, ktorý si na tento účel od okresného súdu zapožičal, pričom zistil, že návrh na určenie vlastníckeho práva bol navrhovateľkou na okresnom súde podaný 2. novembra 2006 a následne okresný súd 29. novembra 2006 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania a tiež za návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Uzneseníím z 11. decembra 2006 zákonná sudkyňa nariadila predbežné opatrenie. Výzvou z

29. januára 2007 okresný súd vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania v inej sume ako výzvou z 29. novembra 2006.

Sudkyňa okresného súdu 12. februára 2007 určila termín pojednávania na 14. marec 2007 a súčasne dala pokyn na doručenie návrhu odporcovi na vyjadrenie. Dňa 23. februára 2007 však právny zástupca navrhovateľky požiadal o odročenie termínu pojednávania z dôvodu kolízie s iným pojednávaním, a rovnako právny zástupca sťažovateľky požiadal 13. marca 2007 o odročenie pojednávania z dôvodu potreby prípravy právneho zástupcu na pojednávanie. Pojednávanie nariadené na 14. marec 2007 bolo preto odročené na 30. marec 2007.

Pojednávanie konané 30. marca 2007 bolo odročené na neurčito pre účely poskytnutia lehoty jedného mesiaca na uzavretie mimosúdnej dohody, o ktorú požiadal právny zástupca navrhovateľky. Dňa 25. mája 2007 vyzvala zákonná sudkyňa právneho zástupcu navrhovateľky na oznámenie výsledku rokovaní o uzavretie mimosúdnej dohody.

Dňa 28. júna 2007 navrhovateľka súdu oznámila, že na podanom návrhu trvá, pretože k uzavretiu mimosúdnej dohody nedošlo. Zákonná sudkyňa preto 10. augusta 2007 určila termín pojednávania na 30. november 2007. Dňa 29. novembra 2007 požiadal právny zástupca navrhovateľky o odročenie pojednávania zo zdravotných a osobných dôvodov. Pojednávanie nariadené na 30. november 2007 bolo odročené na neurčito.

Dňa 11. januára 2008 okresný súd určil termín pojednávania na 1. február 2008, keď bolo vykonané pojednávanie odročené na neurčito. Následne bolo v období od 27. februára 2008 do 18. júna 2008 vykonaných viacero úkonov (vyžiadanie spisu po zomrelom JUDr. J. K., vyžiadanie dokumentácie predchádzajúcej uzavretiu kúpnej zmluvy medzi správkyňou konkurznej podstaty úpadcu P. ako predávajúcou a odporcom ako kupujúcim, vyžiadanie vkladového spisu od Správy katastra D., vyžiadanie opatrenia Krajského súdu v Banskej Bystrici).

Dňa 18. júna 2008 okresný súd určil termín pojednávania na 10. september 2008, keď bolo pojednávanie vykonané a odročené na neurčito pre účely doplnenia dokazovania (vyžiadania spisu Správy katastra D., vyžiadania vyjadrenia Stavebného úradu D. k podkladom kolaudácie troch senážnych veží, ktoré sú predmetom konania). Dokumentácia bola vyžiadaná prípsmi z 24. septembra 2008.

Dňa 17. decembra 2008 okresný súd vydal pokyn na zaslanie výzvy právnym zástupcom účastníkov, aby oznámili ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Dňa 23. januára 2009 právny zástupca odporcu oznámil, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, a právny zástupca navrhovateľky 3. apríla 2009 (po predchádzajúcej urgencii okresného súdu z 20. marca 2009) doručil okresnému súdu návrh na doplnenie dokazovania.

Okresný súd 16. apríla 2009 požiadal mesto D. a Obvodný úrad Z. o zaslanie kolaudačného rozhodnutia č. 497/327/3-78 a Správu katastra D. o zapožičanie spisu Z 847/97. Zo žiadaných správ bola posledná doručená 29. apríla 2009.

Dňa 18. mája 2009 okresný súd vydal úpravu - žiadať mesto D. o oznámenie, kde sú evidované kolaudačné rozhodnutia pred roku 1998, pričom správa bola okresnému súdu doručená až po urgencii 12. augusta 2009.

Dňa 21. augusta 2009 okresný súd určil termín pojednávania na 7. október 2009. Toto pojednávanie bolo odročené na neurčito pre účely doplnenia dokazovania, a to vyžiadania dokladov, projektov a celej dokumentácie, týkajúcej sa silážnych veží - označenie stavby Š., a to od Obvodného úradu Z. a od Štátneho okresného archívu Z., a vyžiadania stanoviska k silážnym vežiam od D. Správy boli vyžiadané 3. novembra 2009.

Dňa 5. januára 2010 okresný súd určil termín pojednávania na 29. január 2010, avšak 28. januára 2009 právny zástupca navrhovateľky žiadal o odročenie pojednávania z dôvodu náhlych zdravotných dôvodov právneho zástupcu. Toto pojednávanie bolo odročené na 10. február 2010. Na pojednávaní 10. februára 2010 bol vyhlásený rozsudok vo veci samej pod č. k. 12 Cb/82/2006-234.

Proti tomuto rozsudku podal 7. apríla 2010 právny zástupca navrhovateľky odvolanie, preto okresný súd uznesením č. k. 12 Cb/82/2006-244 z 9. apríla 2010 uložil navrhovateľke zaplatiť súdny poplatok za odvolanie a sťažovateľku vyzval na vyjadrenie sa k odvolaniu.

Spis bol krajskému súdu predložený 18. mája 2010, ktorý však uznesením č. k. 43 Cob/149/10-252 z 25. augusta 2010 rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Okresnému súdu bol spis vrátený 22. septembra 2010.

Uznesením z 8. novembra 2010 okresný súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie, ku ktorému podal právny zástupca navrhovateľky 22. novembra 2010 námietky. Výzvami zo 7. decembra 2010 okresný súd požiadal účastníkov konania aj o ich návrhy na vymedzenie znaleckej úlohy znalcovi z odboru strojárstva. Na návrh právneho zástupcu navrhovateľky potom okresný súd uznesením č. k. 12 Cb/82/2006-179 z 20. januára 2011 nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru strojárstva.

Spis okresného súdu bol zástupcom znaleckej organizácie – Z. s. r. o. prevzatý 22. marca 2011 a uvedená znalecká organizácia spis vrátila 9. mája 2011 bez vyhotovenia znaleckého posudku spolu s oznámením, že nevedela jednoznačne stanoviť, či v posudzovanej veci ide o nehnuteľnosť (znaleckej organizácii to podľa jej názoru neprináleží) a poukazujúc na obsah § 11 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a predkladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov uviedla, že o tom, či úkon patrí do odboru alebo odvetvia, v ktorom je znalec, tlmočník alebo predkladateľ zapísaný do zoznamu, rozhoduje ministerstvo.

Následne 11. mája 2011 okresný súd určil termín pojednávania na 27. máj 2011, 23. mája 2011 však právny zástupca navrhovateľky požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie s iným pojednávaním. Pojednávanie bolo preto odročené na 22. jún 2011. Dňa 17. júna 2011 právny zástupca navrhovateľky opäť požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie s iným pojednávaním. Pojednávanie nariadené na 22. jún 2011 bolo preto

odročené na neurčito. Dňa 27. júna 2011 bol spis zaslaný Okresnému súdu Banská Bystrica s dožiadanim o doručenie spisu znalcom Ing. Ľ. D. Znalec doručil dožiadateľmu súdu spis s vypracovaným znaleckým posudkom 5. septembra 2011.

Dňa 16. novembra 2011 okresný súd určil termín pojednávania na 7. december 2011, avšak z dôvodu kolízie s iným pojednávaním na žiadosť právneho zástupcu navrhovateľky z 23. novembra 2011 bol termín pojednávania zmenený na 21. december 2011. Toto pojednávanie však bolo odročené na neurčito z dôvodu náhlych zdravotných ťažkostí sudkyne.

Dňa 22. decembra 2011 okresný súd určil nový termín pojednávania na 18. január 2012. Toto pojednávanie bolo vykonané a následne odročené na neurčito z dôvodu, že okresný súd vyzval ministerstvo, aby rozhodlo o tom, či bude znalecký posudok vypracovaný znalcom z odboru stavebníctva alebo znalcom z odboru strojárstva; žiadosť bola vypracovaná 9. februára 2012. Listom z 8. júna 2012 ministerstvo súdu oznámilo, že Ústav súdneho inžinierstva... (ďalej len „ústav“) ako metodické centrum pre znaleckú činnosť bolo ministerstvom požiadané o odborné stanovisko k danej veci, no ústav stanovisko nepredložil. Dňa 2. júla 2012 okresný súd opätovne žiadal o zaslanie rozhodnutia, či úkon patrí do odboru, v ktorom je znalec zapísaný. Dňa 18. júla 2012 bolo okresnému súdu doručené oznámenie ministerstva o tom, že ani po urgencii ústav nedoručil stanovisko, bez ktorého nie je v zásade možné na súdom uloženú otázku odpovedať. Dňa 26. októbra 2012 okresný súd opätovne požiadal ministerstvo o zaslanie uvedeného rozhodnutia; odpoveď do dnešného dňa nebola súdu doručená. Zaslanie rozhodnutia ministerstva okresný súd urgoval aj prípsmi z 21. januára 2013, 21. februára 2013, 15. marca 2013 a 18. apríla 2013.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná, čo je v zásade to isté právo, ktoré pre účastníka konania zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (obdobne III. ÚS 127/03, IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety

OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Ústavný súd (obdobne ako Európsky súd pre ľudské práva) pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľov.

1. Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je žaloba v občianskoprávnej veci o určenie vlastníckeho práva. Rozhodovanie všeobecných súdov o návrhu na určenie vlastníckeho práva patrí do bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Z obsahu súdneho spisu vedeného okresným súdom, z obsahu s'ťažnosti, ako aj z vyjadrenia samotného okresného súdu k s'ťažnosti však ústavný súd zistil, že rozhodnutie vo veci závisí od právneho posúdenia, či senážne, resp. silážne veže, ktoré sú predmetom konania, sú hnutel'nými alebo nehnuteľnými vecami. Vyriešenie tejto otázky sa však javí byť závislým od výsledkov znaleckého dokazovania, ktoré okresný súd riadiac sa obsahom uznesenia krajského súdu č. k. 43 Cob/149/10-252 z 25. augusta 2010 aj nariadil. Preto, aj keď daný prípad patrí do bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, v konkrétnych okolnostiach možno konštatovať zložitosť veci majúcu vplyv na dĺžku posudzovaného súdneho konania.

2. Správanie s'ťažovateľky ako účastníčky konania je druhým kritériom pri rozhodovaní, či v konaní pred okresným súdom došlo k zbytočným priet'ahom. Ústavný súd nezistil, že by správanie s'ťažovateľky negatívne ovplyvnilo priebeh súdneho konania tak, aby ho bolo možné považovať za príčinu jeho doterajšej dĺžky.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, ktorým ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva s'ťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48

ods. 2 ústavy a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu.

Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku postupu okresného súdu došlo k neodôvodneným priet'ahom v konaní, ústavný súd nezistil existenciu dlhších období nečinnosti v postupe okresného súdu. Po podaní žaloby boli bez zbytočných odkladov vykonané všetky prípravné úkony predchádzajúce prerokovaniu vecí a postupne boli zákonnou sudkyňou nariad'ované viaceré termíny pojednávania, na ktorých však okresný súd nemohol vykonať dokazovanie z objektívnych dôvodov (kolízia termínov právneho zástupcu navrhovateľa v súvislosti s pojednávaním nariadeným na 14. marec 2007, návrh na poskytnutie lehoty pre účely mimosúdneho urovnania sporu na pojednávaní nariadenom na 30. marec 2007, zdravotné dôvody na strane právneho zástupcu navrhovateľa na pojednávaní nariadenom na 30. november 2007 a pod.). Okresnému súdu však možno vytknúť neefektívny postup spočívajúci v tom, že na pojednávaní nariadenom na 30. marec 2007 nenariadil súčasne ďalší termín pojednávania na obdobie po uplynutí žiadanej lehoty jedného mesiaca, ale vyčkával na správu účastníkov konania o výsledku mimosúdnych rokovaní, čo viedlo k tomu, že nasledujúce pojednávanie bolo nariadené až na 30. november 2007 (s odstupom 8 mesiacov).

Aj vydanie meritórneho rozsudku okresného súdu 10. februára 2010 sa vo svetle dôvodov zrušujúceho uznesenia krajského súdu č. k. 43 Cob/149/10-252 z 25. augusta 2010 javí ako predčasné, a tým neefektívne, keďže v konečnom dôsledku predlžuje stav právnej neistoty sťažovateľky.

Obdobie po zrušení prvého meritórneho rozhodnutia okresného súdu (t. j. od vrátenia spisu krajským súdom 22. septembra 2010) sa síce vyznačuje úsilím okresného súdu pomocou znaleckého dokazovania vyriešiť spornú otázku, či silážne, resp. senážne veže, ktoré sú predmetom konania o určenie vlastníckeho práva, sú vecami hnutel'nými alebo nehnuteľnými, avšak bez reálnych výsledkov, ktoré by okresný súd mohol premietnuť do meritórneho rozhodnutia vo veci, ktorého vydanie a následné nadobudnutie právoplatnosti by ukončilo stav právnej neistoty sťažovateľky. Ústavný súd však v tejto

súvislosti pripomína, že aj keď sa rozhodnutie súdu javí byť závislým od posúdenia skutočností, na ktoré sú potrebné odborné znalosti, je povinnosťou konajúceho okresného súdu, aby s konečnou platnosťou právne posúdil, či v danom prípade predmetom konania sú veci hnutelné alebo nehnuteľné.

Napokon k obdobiu od vypracovania žiadosti ministerstvu na vydanie rozhodnutia o tom, či znalecký posudok má byť vypracovaný z odboru stavebníctva alebo z odboru strojárstva (t. j. od 9. februára 2012), do rozhodnutia o tejto sťažnosti, v ktorom okresný súd považuje nevydanie takéhoto rozhodnutia ministerstvom za prekážku jeho ďalšieho postupu (uvedené sa prejavuje tým, že okresný súd v danej veci prakticky nevykonáva iné úkony okrem urgencií ministerstva, aby o jeho žiadosti rozhodlo), ústavný súd poznamenáva, že systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti nemožno pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na obmedzené personálne kapacity príslušných súdov, prípadne iné „objektívne dôvody“ (ako to vyplýva z vyjadrenia predsedníčky okresného súdu). Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí, a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných prietahov, aj keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu (pozri napr. I. ÚS 119/03, I. ÚS 150/06).

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku súdneho konania, ako aj na uvedené obdobia neefektívnej činnosti okresného súdu ústavný súd dospel k záveru, že v danej veci bolo postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb/82/06 porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čo vyplýva z 1. bodu výroku tohto nálezu.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, príp. nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Ústavný súd preto

v súlade so svojím rozhodnutím o porušení základného práva sťažovateľky v zmysle § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde prikázal okresnému súdu, ktorý v čase rozhodovania ústavného súdu vo veci koná, aby ďalej konal bez zbytočných prietáhov (2. bod výroku tohto nálezu). Ústavným súdom vyslovený príkaz konať vo veci bez zbytočných prietáhov je povinný rešpektovať okresný súd, aj pokiaľ tento bude v zmysle rozhodnutia odvolacieho súdu povinný v budúcnosti vykonať ďalšie úkony vo veci, prípadne aj len pri doručovaní rozhodnutí odvolacieho súdu účastníkom konania.

IV.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka žiada priznať od okresného súdu finančné zadosťučinenie v sume po 300 € (tristo eur), avšak svoju žiadosť v zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde bližšie neodôvodnila.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil zásadou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je reparácia nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody, ktorá by sa po

splnení zákonných podmienok mohla uplatňovať v konaní pred všeobecnými súdmi (m. m. IV. ÚS 84/02).

Keďže sťažovateľka žiadnym spôsobom nezdôvodnila svoj návrh na priznanie finančného zadosťučinenia a ústavný súd ani nenachádza dostatočné dôvody svedčiace o vzniku konkrétnej ujmy, za ktorú by bolo spravodlivé sťažovateľke priznať konkrétne finančné zadosťučinenie (o týchto dôvodoch by mohol ústavný súd len špekulovať), ústavný súd sťažovateľkou žiadané finančné zadosťučinenie nepriznal, ako to vyplýva z 3. bodu výrokovvej časti nálezu.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o náhrade trov právneho zastúpenia, ktoré vznikli z dôvodu právneho zastúpenia sťažovateľky v konaní pred ústavným súdom obchodnou spoločnosťou U., s. r. o. Sťažovateľka si v rámci svojej sťažnosti uplatnila trovy právneho zastúpenia v sume 331,13 € za dva úkony právnej služby spolu s daňou z pridanej hodnoty.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2012, ktorá bola 781,00 €. Úhradu priznal ústavný súd ako za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažností) v súlade s § 1 ods. 3, § 9, § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a) a b), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby predstavuje sumu 130,16 € a základná sadzba paušálnej náhrady výdavkov (tzv. režijný paušál) sumu 7,81 €, teda v danom prípade odmena a režijný paušál za 2 úkony právnej služby predstavuje sumu 275,94 €. Ústavným súdom priznanú odmenu a náhradu hotových výdavkov bolo potrebné podľa § 18 ods. 3 vyhlášky zvýšiť o daň z pridanej hodnoty vo výške 20 %, t. j. o sumu 55,19 €. Z uvedených

dôvodov ústavný súd zaviazal zaplatiť právnemu zástupcovi sťažovateľky ako úhradu trov konania sumu 331,13 €. Úhradu trov konania je okresný súd zaviazaný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2013